

Bohoslužba 20. 2. 2022

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Introit: Já v tvé milosrdenství však doufám, moje srdce jásá nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal. (Žalm 13,6)

Pozdrav

Píseň: 637

Modlitba: Dobrý Bože, tvůj Syn nám skrze znamení a divy ukázal velikost tvé zachraňující lásky. Zanechal nám příklad nesobeckého života, který se vydává až do krajnosti ve prospěch druhých. Obnovuj nás svou milostí a provázej nás svou mocí, abychom se na cestě životem neřídili tvrdými pravidly tohoto světa, ale usilovali o naplnění logiky tvého království. Ty znáš naši slabost a křehkost. Daruj nám svého svatého Ducha a naplň naše srdce velikými dary lásky, pokoje a radosti. Uschopni nás k tomu, abychom byli připraveni ke každému dobrému dílu, abychom vždycky poznávali, co se ti líbí, a slovy i skutky věrně plnili tvou vůli. Vyslyš nás skrze tvého Syna a našeho Pána a bratra Ježíše Krista, který s Tebou a s Duchem svatým žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

1. čtení: Genesis 45,3–11.15

Píseň: 124,1–4

2. čtení: Lukáš 6,27–38

Kázání

Minule jsme slyšeli, jak Ježíš gratuluje chudým a plačícím a hrozí bohatým a úspěšným. Dnes k tomu dodává: Milujte své nepřátele, půjčujte a nečekejte, že to dostanete zpátky... Takové radikální požadavky vyvolávají překvapení a otázky: Co je to za logiku? Kam bychom s takovým přístupem došli? Přežila by vůbec společnost uplatňování takových zásad? Pán Ježíš však oslovuje ty, kteří jsou v jeho blízkosti. Nevyhlašuje požadavky platné pro všechny. Ačkoli kdyby se jimi řídili všichni lidé, nic hrozného by se nestalo. Ale ponechme celospolečenský rozměr stranou, tam je to složitější, a zaměřme se na Ježíšovy následovníky.

Uplatňování obvyklé logiky v mezilidských vztazích ve stylu *jak ty na mně, tak já na tebe* pozemský ráj nepřineslo. Je proto třeba vydat se jinou cestou. Aby se řetěz odplaty a násilí přetrhl, je nutné neoplácat, odpouštět, nedávat průchod nenávisti. Takové postoje mají podle Ježíše před Bohem cenu a vlastně se tedy vyplatí, jakkoli nesmyslně mohou působit. Lze namítnout, že se tím zlu nestavějí překážky a blahovlnně se přechází. Jenže tak tomu není. Před nepravostmi se nezavírají oči, ale útočí se proti nim dobrem. Ten, kdo se řídí Ježíšovými slovy, se stává otevřeným vůči druhým, smí si dovolit být tady pro ně. Není ale určován jejich chováním, neklesá na úroveň automatu, který musí na akci odpovědět předem naprogramovanou reakcí. Ježíšův učedník si může vybrat, jak odpoví. Odpověď ovlivněná láskou může naopak přeprogramovat protivníka. Přivést ho k zamyšlení a třeba i změnit jeho postoj a jednání. Ostatně síla laskavé reakce tkví v tom, že otevírá možnost udělat z nepřátel

přátele. Oplácení zlého jednání stejnou mincí přátelství vytvoří jen těžko. Takže tady nemáme co činit s Ježíšovou prostoduchostí a naivitou.

Když mluvíme o lásce, a zvláště v této souvislosti o lásce k nepřítelům, uvědomme si, že nejsme tlačeni do lásky v citovém smyslu. Tímto způsobem milovat někoho, kdo nám ubližuje, asi nejde. Láska je však rozhodnutím, postojem. Nepřeje druhému nic zlého, ale naopak. Člověk naplněný láskou unese útok na svoji osobu, aniž by jej musel opětovat stejným nebo ještě větším kalibrem. Na prokletí, které mělo za účel odloučit člověka od Boha, se tedy odpoví požehnáním, které má naopak člověka a Boha spojit. Za toho, kdo mi činí příkoří se pak mohu modlit a prosit o jeho prospěch. A tak dál. Vždyť kdyby se tímto způsobem někdo zachoval k nám, jistě bychom nebyli proti. To je aplikace zlatého pravidla *Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jedněte vy s nimi*. Myšlenky tohoto rázu byly sice známy už tehdy, ale často byly formulovány negativně: *co nechcete, aby lidé dělali vám, nedělejte vy jim*. Ježíš ale požaduje víc. Nestačí mu pasivní přístup.

I ve vztazích, které nejsou evangeliem zasaženy, se uplatňuje laskavost a vstřícnost. Ovšem často za předpokladu, že druhí se mnou jednají podobně. Ježíšova pravidla ale umožňují, abychom postoupili za hranici rozlišující mezi přítelem a nepřitelem. Abychom překonali rozdělování na *my a oni*. Lidské jednání má napodobovat Boží jednání. Ježíš představuje Boha jako milosrdného a dobrého. Jestliže On dává lidem šanci žít a zahrnuje je základními dobrými dary, pak by měli mít na mysli jejich dobro také ti, kdo se k němu hlásí. I když k tomu zrovna nemají žádnou chuť a důvod.

Pak je tady sladké a neodolatelné pokušení soudit a hodnotit druhé. K tomu můžeme připojit pomluvy, neboť ty jsou vlastně také formou hodnocení. Hodnotícím soudům se těžko vyhneme. Jedná se o přirozenou součást našeho myšlení. Ale dávejme si pozor, ať to nepřeháníme a neděláme si nárok na rozhodování o osudu druhých. Nejsme v takové pozici, abychom mohli spravedlivě a nestranně posuzovat jiné lidi, natož je odsuzovat, zavrhnout, označit za nepoužitelné. Neznáme kontext jejich života, nevidíme do jejich nitra, nevíme všechno potřebné. A navíc sami podléháme soudu. Božím soudu. V případě, že si budeme Boží pravomoc přisvojovat, říkáme si o odsouzení u této nejvyšší instance. Protože jen Boží milosrdenství nás vysvobozuje od tohoto odsouzení, je nám uloženo s milosrdenstvím hledět na druhé.

Máme také odpouštět, vždyť Bůh je připraven odpustit nám. *Odpustit* – slyšíme tam *pustit*, zde užitě řecké slovo znamená *propustit*. Tedy pust' toho druhého ze své hlavy, ze svých pocitů, osvobod' se od toho, co ti udělal. Nevaž se na něj, odpoutej se od něho, nenech si svůj život určovat tím, kdo ti ublížil. A nechtěj mu to oplátit.

Celkově shrnuto nám Ježíš říká: Když budeš velkorysý, bude k tobě velkorysý i Bůh. A naopak. Můžeš si vybrat. Velkorysost, milosrdenství, které prokážeš, ti přinese velkorysou odměnu. Tako jako při odvažování obilí: dostaneš plnou nádobu, ve které se zrno utřeše, aby se ho do ní vešlo co nejvíce, a ještě se dosype. A pak si vrchovatou míru odneseš s sebou.

Možná se vám na mysl vkrádají otázky: Je možné takto jednat? Jsme vůbec schopni naplnit Ježíšovy požadavky? Není to nelidské?

Máme před sebou ideál. Náročný ideál. Není řečeno, že se jedná o snadnou záležitost. V takových případech je zapotřebí trpělivost, sebeovládání a schopnost nepodléhat okamžitým emocím. Ale čím více budeme usilovat o naplnění tohoto ideálu, tím lépe. Přestože někdy zklameme. Alespoň občas se nám snad povede mu dostat. Zkusme v podobných situacích hlavně vycházet ze základního předpokladu, že i náš protivník má lidskou důstojnost a Bůh jej chce zachránit stejně jako nás. A že nemusíme být ve vleku druhých lidí, zvláště těch, kteří nám ubližují, ale také svých vlastních emocí, pocitů. Zkrátka využijeme svobodu zvolit to lepší, zvolit cestu lásky.

Píseň: 399

Přímluvy: Prosme Boha slovy „Pane, smiluj se“:

Milosrdný Otče, tvůj Syn Ježíš nás vyzývá, abychom milovali, žehnali a modlili se za všechny, i za ty, kdo nám ubližují. Dávej nám k tomu sílu a učiň nás schopnými vnímat tvé milosrdenství, abychom pak i my mohli prokazovat milosrdenství všem lidem v našem okolí. Pane, smiluj se.

Prosíme, aby odpuštění a vzájemná úcta prostupovaly mezilidské vztahy a aby na společenské i mezinárodní úrovni převládla touha po společném dobru nad projevy sobectví a nenávisti. Pane, smiluj se.

Prosíme za všechny, kteří se odlišují od svého okolí a nenacházejí proto přijetí a porozumění. Obměkčuj tvrdá lidská srdce. Pane, smiluj se.

Prosíme za vnitřně zraněné, za ty, kdo si životem nesou stopy lidské bezohlednosti a touhy ovládat druhé. Dej, ať najdou pomoc a uzdravení. Pane, smiluj se.

Prosíme za seniory, jejichž životy dohasínají v cizotě léčeben dlouhodobě nemocných, nemocnic nebo jiných zařízení, ať se s nimi jedná s úctou a ať mohou zažívat alespoň malé radosti. Pane, smiluj se.

Prosíme také za nemocné patřící do našich rodin nebo našeho sboru – za sestru Ivu Tauchmanovou, Danu Albrechtovou i ostatní, ať se jejich stav zlepšuje a pociťují tvoji i lidskou blízkost. Pane, smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 765

Ohlášky

- Sběrka na školu Evangelické akademie v Náchodě činila 3 921,- Kč. Všem dárcům děkujeme.
- Program v týdnu: V úterý v 15:30 se děti sejdou k náboženství a od 19 hod. se v sále uskuteční modlitba s písněmi z Taizé, ve čtvrtek v 17:15 se koná setkání „střední“ generace (možnost připojit se on-line), v pátek od 14:10 konfirmační cvičení a od 19 hod. setkání mládeže.
- Narozeniny v začínajícím týdnu oslaví Eva Vávrová st. Přejeme jí vše dobré a Boží požehnání.

Poslání: Nakonec pak: Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní, neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání. (1. Petrova 3,8–9)

Požehnání: Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději, necht' povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.

Píseň: 416

Bohoslužba 20. 2. 2022

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Introit: Já v tvé milosrdenství však doufám, moje srdce jásá nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal. (Žalm 13,6)

Pozdrav

Píseň: 637

Modlitba: Dobrý Bože, tvůj Syn nám skrze znamení a divy ukázal velikost tvé zachraňující lásky. Zanechal nám příklad nesobeckého života, který se vydává až do krajnosti ve prospěch druhých. Obnovuj nás svou milostí a provázej nás svou mocí, abychom se na cestě životem neřídili tvrdými pravidly tohoto světa, ale usilovali o naplnění logiky tvého království. Ty znáš naši slabost a křehkost. Daruj nám svého svatého Ducha a naplň naše srdce velikými dary lásky, pokoje a radosti. Uschopni nás k tomu, abychom byli připraveni ke každému dobrému dílu, abychom vždycky poznávali, co se ti líbí, a slovy i skutky věrně plnili tvou vůli. Vyslyš nás skrze tvého Syna a našeho Pána a bratra Ježíše Krista, který s Tebou a s Duchem svatým žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

1. čtení: Genesis 45,3–11.15

Píseň: 124,1–4

2. čtení: Lukáš 6,27–38

Kázání

Minule jsme slyšeli, jak Ježíš gratuluje chudým a plačícím a hrozí bohatým a úspěšným. Dnes k tomu dodává: Milujte své nepřátele, půjčujte a nečekejte, že to dostanete zpátky... Takové radikální požadavky vyvolávají překvapení a otázky: Co je to za logiku? Kam bychom s takovým přístupem došli? Přežila by vůbec společnost uplatňování takových zásad? Pán Ježíš však oslovuje ty, kteří jsou v jeho blízkosti. Nevyhlašuje požadavky platné pro všechny. Ačkoli kdyby se jimi řídili všichni lidé, nic hrozného by se nestalo. Ale ponechme celospolečenský rozměr stranou, tam je to složitější, a zaměřme se na Ježíšovy následovníky.

Uplatňování obvyklé logiky v mezilidských vztazích ve stylu *jak ty na mně, tak já na tebe* pozemský ráj nepřineslo. Je proto třeba vydat se jinou cestou. Aby se řetěz odplaty a násilí přetrhl, je nutné neoplácat, odpouštět, nedávat průchod nenávisti. Takové postoje mají podle Ježíše před Bohem cenu a vlastně se tedy vyplatí, jakkoli nesmyslně mohou působit. Lze namítnout, že se tím zlu nestavějí překážky a blahovlnně se přechází. Jenže tak tomu není. Před nepravostmi se nezavírají oči, ale útočí se proti nim dobrem. Ten, kdo se řídí Ježíšovými slovy, se stává otevřeným vůči druhým, smí si dovolit být tady pro ně. Není ale určován jejich chováním, neklesá na úroveň automatu, který musí na akci odpovědět předem naprogramovanou reakcí. Ježíšův učedník si může vybrat, jak odpoví. Odpověď ovlivněná láskou může naopak přeprogramovat protivníka. Přivést ho k zamyšlení a třeba i změnit jeho postoj a jednání. Ostatně síla laskavé reakce tkví v tom, že otevírá možnost udělat z nepřátel

přátele. Oplácení zlého jednání stejnou mincí přátelství vytvoří jen těžko. Takže tady nemáme co činit s Ježíšovou prostoduchostí a naivitou.

Když mluvíme o lásce, a zvláště v této souvislosti o lásce k nepřítelům, uvědomme si, že nejsme tlačeni do lásky v citovém smyslu. Tímto způsobem milovat někoho, kdo nám ubližuje, asi nejde. Láska je však rozhodnutím, postojem. Nepřeje druhému nic zlého, ale naopak. Člověk naplněný láskou unese útok na svoji osobu, aniž by jej musel opětovat stejným nebo ještě větším kalibrem. Na prokletí, které mělo za účel odloučit člověka od Boha, se tedy odpoví požehnáním, které má naopak člověka a Boha spojit. Za toho, kdo mi činí příkoří se pak mohu modlit a prosit o jeho prospěch. A tak dál. Vždyť kdyby se tímto způsobem někdo zachoval k nám, jistě bychom nebyli proti. To je aplikace zlatého pravidla *Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jedněte vy s nimi*. Myšlenky tohoto rázu byly sice známy už tehdy, ale často byly formulovány negativně: *co nechcete, aby lidé dělali vám, nedělejte vy jim*. Ježíš ale požaduje víc. Nestačí mu pasivní přístup.

I ve vztazích, které nejsou evangeliem zasaženy, se uplatňuje laskavost a vstřícnost. Ovšem často za předpokladu, že druhí se mnou jednají podobně. Ježíšova pravidla ale umožňují, abychom postoupili za hranici rozlišující mezi přítelem a nepřitelem. Abychom překonali rozdělování na *my a oni*. Lidské jednání má napodobovat Boží jednání. Ježíš představuje Boha jako milosrdného a dobrého. Jestliže On dává lidem šanci žít a zahrnuje je základními dobrými dary, pak by měli mít na mysli jejich dobro také ti, kdo se k němu hlásí. I když k tomu zrovna nemají žádnou chuť a důvod.

Pak je tady sladké a neodolatelné pokušení soudit a hodnotit druhé. K tomu můžeme připojit pomluvy, neboť ty jsou vlastně také formou hodnocení. Hodnotícím soudům se těžko vyhneme. Jedná se o přirozenou součást našeho myšlení. Ale dávejme si pozor, ať to nepřeháníme a neděláme si nárok na rozhodování o osudu druhých. Nejsme v takové pozici, abychom mohli spravedlivě a nestranně posuzovat jiné lidi, natož je odsuzovat, zavrhnout, označit za nepoužitelné. Neznáme kontext jejich života, nevidíme do jejich nitra, nevíme všechno potřebné. A navíc sami podléháme soudu. Božím soudu. V případě, že si budeme Boží pravomoc přisvojovat, říkáme si o odsouzení u této nejvyšší instance. Protože jen Boží milosrdenství nás vysvobozuje od tohoto odsouzení, je nám uloženo s milosrdenstvím hledět na druhé.

Máme také odpouštět, vždyť Bůh je připraven odpustit nám. *Odpustit* – slyšíme tam *pustit*, zde užitě řecké slovo znamená *propustit*. Tedy pust' toho druhého ze své hlavy, ze svých pocitů, osvobod' se od toho, co ti udělal. Nevaž se na něj, odpoutej se od něho, nenech si svůj život určovat tím, kdo ti ublížil. A nechtěj mu to oplátit.

Celkově shrnuto nám Ježíš říká: Když budeš velkorysý, bude k tobě velkorysý i Bůh. A naopak. Můžeš si vybrat. Velkorysost, milosrdenství, které prokážeš, ti přinese velkorysou odměnu. Tako jako při odvažování obilí: dostaneš plnou nádobu, ve které se zrno utřeše, aby se ho do ní vešlo co nejvíce, a ještě se dosype. A pak si vrchovatou míru odneseš s sebou.

Možná se vám na mysl vkrádají otázky: Je možné takto jednat? Jsme vůbec schopni naplnit Ježíšovy požadavky? Není to nelidské?

Máme před sebou ideál. Náročný ideál. Není řečeno, že se jedná o snadnou záležitost. V takových případech je zapotřebí trpělivost, sebeovládání a schopnost nepodléhat okamžitým emocím. Ale čím více budeme usilovat o naplnění tohoto ideálu, tím lépe. Přestože někdy zklameme. Alespoň občas se nám snad povede mu dostát. Zkusme v podobných situacích hlavně vycházet ze základního předpokladu, že i náš protivník má lidskou důstojnost a Bůh jej chce zachránit stejně jako nás. A že nemusíme být ve vleku druhých lidí, zvláště těch, kteří nám ubližují, ale také svých vlastních emocí, pocitů. Zkrátka využijeme svobodu zvolit to lepší, zvolit cestu lásky.

Píseň: 399

Přímluvy: Prosme Boha slovy „Pane, smiluj se“:

Milosrdný Otče, tvůj Syn Ježíš nás vyzývá, abychom milovali, žehnali a modlili se za všechny, i za ty, kdo nám ubližují. Dávej nám k tomu sílu a učíš nás schopnými vnímat tvé milosrdenství, abychom pak i my mohli prokazovat milosrdenství všem lidem v našem okolí. Pane, smiluj se.

Prosíme, aby odpuštění a vzájemná úcta prostupovaly mezilidské vztahy a aby na společenské i mezinárodní úrovni převládla touha po společném dobru nad projevy sobectví a nenávisti. Pane, smiluj se.

Prosíme za všechny, kteří se odlišují od svého okolí a nenacházejí proto přijetí a porozumění. Obměkčuj tvrdá lidská srdce. Pane, smiluj se.

Prosíme za vnitřně zraněné, za ty, kdo si životem nesou stopy lidské bezohlednosti a touhy ovládat druhé. Dej, ať najdou pomoc a uzdravení. Pane, smiluj se.

Prosíme za seniory, jejichž životy dohasínají v cizotě léčeben dlouhodobě nemocných, nemocnic nebo jiných zařízení, ať se s nimi jedná s úctou a ať mohou zažívat alespoň malé radosti. Pane, smiluj se.

Prosíme také za nemocné patřící do našich rodin nebo našeho sboru – za sestru Ivu Tauchmanovou, Danu Albrechtovou i ostatní, ať se jejich stav zlepšuje a pociťují tvoji i lidskou blízkost. Pane, smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 765

Ohlášky

- Sběrka na školu Evangelické akademie v Náchodě činila 3 921,- Kč. Všem dárcům děkujeme.
- Program v týdnu: V úterý v 15:30 se děti sejdou k náboženství a od 19 hod. se v sále uskuteční modlitba s písněmi z Taizé, ve čtvrtek v 17:15 se koná setkání „střední“ generace (možnost připojit se on-line), v pátek od 14:10 konfirmační cvičení a od 19 hod. setkání mládeže.
- Narozeniny v začínajícím týdnu oslaví Eva Vávrová st. Přejeme jí vše dobré a Boží požehnání.

Poslání: Nakonec pak: Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní, neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání. (1. Petrova 3,8–9)

Požehnání: Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději, necht' povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.

Píseň: 416